

13.06.2025

Lugupeetud rahandusminister Jürgen Ligi,

Kuna arutelud Euroopa Liidu järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (MFF) (2028–2034) üle edenevad ja ELi liikmesriigid peavad intensiivse läbirääkimisprotsessi osana koos Euroopa Parlamendiga lõplikule tekstile heakskiidu andma, kirjutan Teile, et rõhutada pakilist vajadust tagada ELi eelarves südame-veresoonkonna tervisele suunatud sihtotstarbeline rahastamine.

Tänapäeval maksavad südame-veresoonkonna haigused ühiskonnale rohkem kui kogu ELi eelarve ise, röövides iga päev enneaegselt 5000 inimese elu. Eesti Vabariigis põhjustas südame-veresoonkonna haigus 1980 naiste surmajuhtumit ja 1810 meeste surmajuhtumit 2024. aastal. See lisab ka tohutu ühiskondliku koormuse tootlikkuse ja majanduslike kahjude osas, ulatudes märkimisväärse summani.

Kuna Euroopa Komisjon jätkab ELi südame-veresoonkonna tervise kavaga, on äärmiselt oluline, et sellele algatusele eraldataks ambitsioonikas ja proportsionaalne rahastus ning seda võetaks arvesse eelseisva seitsmeaastase pikaajalise eelarve kujundamisel. Eelmises õigusaktis eraldati Euroopa vähivastase võitluse kava jaoks 4 miljardit eurot. Arvestades südame-veresoonkonna haiguste koormust, kutsume teid üles toetama järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames tugevat rahalist pühendumist südame-veresoonkonna tervisele ja arvestama sellega riiklike prioriteetide määratlemisel, mis kujundavad uue ELi eelarve konteksti.

Investeerimine südame-veresoonkonna tervisesse ELi tasandil tugevdab ka riiklike jõupingutusi, kooskõlas olemasolevate ja tulevaste riiklike südame-veresoonkonna tervise kavadega, et edendada ennetamist, varajast avastamist ja ravi kõigis liikmesriikides. Sihtotstarbelise rahastamisvoo tagamine on võtmetähtsusega paremate tervisenäitajate saavutamiseks, haiglaravi vajaduste vähendamiseks ja meie riikliku tervishoiu eelarve majandusliku surve leevendamiseks.

Me ei saa aktsepteerida tulevikku, kus südame-veresoonkonna haigused jäävad peamiseks surmapõhjuseks Eesti Vabariigis ja Euroopas. Teie kui rahandusminister, kes vastutab riikliku seisukoha ettevalmistamise eest mitmeaastase finantsraamistiku kohta, kutsume teid seetõttu üles aktiivselt toetama julge eelarve lisamist, mis kajastaks südame-veresoonkonna haiguste igapäevaseid väljakutseid ja majanduslikku koormust. Nagu hiljuti komisjoni teatises „Tee järgmise mitmeaastase finantsraamistiku suunas“ välja toodi, peame tagama, et „status quo ei ole valik. Valikuid tuleb teha koheselt, keskendudes samal ajal „ELi prioriteetidele ja eesmärkidele valdkondades, kus ELi meetmeid on kõige rohkem vaja“.

Meil oleks hea meel seda teemat enne ja nende ajal lähemalt arutada ning uurida, kuidas saaksime koos töötada, et tagada meie kodanike hüvanguks vajalikud investeeringud südame-veresoonkonna tervisesse.

Täname teid tähelepanu eest sellele kriitilisele küsimusele. Ootame teie mõtteid ja oleme valmis seda ettevõtmist toetama.

Lugupidamisega,

Elen Kirt

Eesti Insuldipatsientide Seltsi juhatuse liige

